

***Білошанка Мар'яна Олександрівна,**
Студентка, спеціальності «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Науковий керівник: **Силка Оксана Захарівна,**
доктор історичних наук, професор,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ – ІНСТРУМЕНТ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВИ

Культурна дипломатія – це важливий інструмент сучасної зовнішньої політики, який дозволяє країнам налагоджувати міжнародні відносини, формувати позитивний імідж та сприяти взаєморозумінню між народами. У сучасних умовах глобалізації, коли межі між державами стираються через цифрові технології та діяльність міжнародних організацій, культурна дипломатія є важливим джерелом для розвитку не лише культурних, а й політичних та економічних зв'язків. Цей інструмент дозволяє країнам демонструвати свою культуру, підвищувати рівень взаємодії та вирішувати різні виклики через культурні проекти та ініціативи.

Культурна дипломатія є складовою зовнішньої політики держави, що включає використання культурних ініціатив для досягнення стратегічних зовнішньополітичних цілей. Це процес взаємодії між державами через культурні проекти, спрямовані на покращення іміджу країни, розвиток міжнародних зв'язків та взаєморозуміння. Одним із основних завдань культурної дипломатії є якісна демонстрація національних культурних досягнень та можливостей, що зможуть допомогти побудувати комфортне та позитивне середовище для

дипломатичних відносин. Культура дуже багатогранна, і вона має здатність об'єднувати людей, незважаючи на їхні політичні погляди або національні розбіжності. Саме ця обставина і робить культурну дипломатію унікальним засобом для поліпшення міжнародних відносин.

Існує кілька форм культурної дипломатії, через які країни взаємодіють на міжнародній арені. Це можуть бути: культурні обміни, організація міжнародних виставок, фестивалів, конференцій, а також створення культурних центрів за кордоном держави. Одним із найбільш ефективних інструментів культурної дипломатії є мистецькі та наукові обміни, які дозволяють народам взаємно познайомитися з їхніми культурними традиціями, історією та іншими досягненнями.

Один з прикладів – діяльність українських культурних центрів за кордоном, які активно проводять заходи, присвячені українському мистецтву, музиці та літературі. Вони виступають платформами для культурних обмінів, сприяють розвитку дипломатичних зв'язків та позитивно пропагують українську національну культуру серед іноземців. Наприклад, Український інститут у Відні організовує виставки, концерти та дискусії про українську культуру, а Український культурний центр у Парижі проводить лекції, кінопокази та фестивалі, спрямовані на ознайомлення французької аудиторії з українською спадщиною.

Крім того, не менш важливими є міжнародні культурні фестивалі, де країни можуть презентувати свої мистецькі досягнення та знайомити міжнародну аудиторію зі своєю культурною спадщиною.

Так, фестиваль української культури у США: щороку в США проводяться численні фестивалі, такі як Український фестиваль у Чикаго, Фестиваль української культури в Нью-Йорку, Свято української культури в Лос-Анджелесі, Кленовий український фестиваль у Торонто та інші, на яких українські митці мають можливість презентувати свою музику, літературу, живопис та інші аспекти культури. Наприклад, під час «Ukrainian Festival» у Нью-Йорку проходять виступи українських музичних гуртів, виставки народного мистецтва та дегустації традиційних страв. «Chicago Ukrainian Days Festival» включає концерти, фольклорні виступи та виставки про українську історію. У Лос-Анджелесі на «Ukrainian Culture Celebration» представлено українське кіно, театральні постановки та дискусії з культурними діячами. Ці події сприяють популяризації української культури та дозволяють зміцнювати дипломатичні зв'язки між Україною та США, формуючи позитивне ставлення до України серед американців.

Європейський Союз активно використовує культурну дипломатію для зміцнення внутрішніх зв'язків між своїми країнами-членами та для популяризації європейських цінностей в інших частинах світу. Програми «Креативна Європа» чи «Erasmus+» є одними із прикладів потужних культурних проєктів, що сприяють розвитку міжкультурного діалогу та співпраці в межах ЄС. І також, ці програми активно підтримують молодіжні ініціативи та культурні обміни.

Для автора тез, як вокалістки молодіжного оркестру «Souvenir», культурна дипломатія відіграє особливе значення. Наш колектив часто подорожує за кордон, де представляє українську музику, бере участь у різноманітних фестивалях, працює над культурними обмінами з іншими музичними колективами та розповідає про нашу українську культурну спадщину. Ці подорожі дійсно допомагають налагоджувати навіть дипломатичні зв'язки та формувати сприятливе ставлення до нашої країни, що добре впливає на розвиток міжнародних відносин.

Тож, культурна дипломатія є сильним інструментом зовнішньої політики будь-якої сучасної держави. Вона зміцнює міжнародні зв'язки, формує позитивний імідж країни та сприяє розвитку міждержавних відносин. Успішна реалізація культурної дипломатії потребує не тільки політичної волі, але й належного фінансування та підтримки культурних ініціатив. І враховуючи швидкі зміни в глобальному світі, культурна дипломатія гратиме все більш важливу роль у досягненні зовнішньополітичних цілей та зміцненні світового співробітництва.

Література:

1. Луцишин Г., Гончарук А. Особливості розвитку культурної дипломатії України в сучасних умовах. Humanitarian vision. 2017. Vol. 3, Num. 1. С. 25–30. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/hv_2017_3_1_7

2. Сербіна Н. Ф., Кучмій О.П. Культурна дипломатія як інструмент зовнішньої політики сучасної європейської держави. Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2011. Вип. 100(1). С. 122–131. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apmv_2011_100%281%29_21

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.